

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BUZORI, SILVIA

Șase păpuși Matrioșka / Silvia Buzori

Timișoara : Stylished, 2019

ISBN 978-606-9017-05-0

821.135.1

Editura STYLISHED

Timișoara, Județul Timiș

Calea Martirilor 1989, nr. 51/27

Tel.: (+40)727.07.49.48

www.stylishedbooks.ro

www.noicecitim.ro

ȘASE
PĂPUȘI
MATRIOȘKA

Tatalui meu, cu dragoste și dor

1 Prima păpușă Matrioșka

Luni, 19 octombrie

Lumina galbenă a veiozei de pe birou scoate în evidență amprente colorate de pe lentilele ochelarilor. Rama demodată stă strâmb pe nasul corioat, roșu de la batistele de unică folosință pe care le-a folosit toată ziua. Ia o gură de cafea sălcie, scoate o bucată de piele moale și începe să șteargă urmele de pe lentile. Se uită cu ochi mijiti la ceas, fără să vadă cifrele și blesteamă în gând. Verifică în lumină ca ochelarii să fie curați, frunzărește aiurea câteva foi de pe birou și se întinde zgomotos. Scârțâitul scaunului îl scoate din apatie. Simte nevoia să se plimbe câțiva pași, dar nu se urnește din loc.

Aerul este rece, uscat, la fel și gura lui. Își suflă nasul cu putere și înjură din nou. Urăște totul! Centrala care a luat foc la sfârșitul săptămânii trecute, răceala care îl chinuie de vreo cinci zile, lipsa activității, frigul din clădire. Plictiseala îi amplifică starea proastă; nu crede că finalul de an va fi altfel. Mai sunt două luni până la Crăciun, dar el deja vrea ca anul acesta să se termine mai repede, să scape de aglomerația de pe străzi, de târgul cadourilor din Piața Centrală și de urările placide ale vânzătorilor din magazine.

Biroul vibrează odată cu telefonul mobil și umerii bărbatului tresar. Ochii căprui lucesc pentru o secundă în lumina verzuie a ecranului până când aparatul dispare sub palma butucănoasă.

— Bună dimineața, domnule doctor! aude un glas limpede. Sub-inspectorul Gheorghe Arnăutu, de la secția cinci. V-am sunat să vă raporteze că un puști de paispe' ani a găsit cadavrul înghețat al unei tinere.

— Ce-mi puteți spune despre femeie? întreabă bărbatul

fără să salute. Se ridică anevoie de pe scaun şi se îndreaptă către cuier.

— Are răni vizibile pe corp, îl informează Arnăutu, posibil fracturi multiple ale membrelor. Nu este înjunghiată frontal, nici urme de glonţ nu se văd.

— Unde vă aflaţi acum?

— În Parcul Muzeului, în nişte tufişuri din apropierea foişorului. Dar o să vă aştept în dreptul trecerii de pietoni de la statuie.

— Bine, ne vedem acolo! Ajung în zece minute, încheie doctorul convorbirea.

Cu telefonul în continuare în mână dreaptă, bărbatul îmbracă o haină groasă, de iarnă, îndeasă o căciulă îmblănită peste urechi şi iese pe uşă. După un minut, intră din nou în încăpere şi strigă cu capul într-o parte, pentru a nu sufla fum de ţigară în interior:

— Mihaai, vezi că plec la muzeu!

— S-a întâmplat ceva? iese un tânăr negricios din spaţele unei uşi de termopan.

— A fost descoperit un cadavru ce prezintă lovituri şi fracturi. Pregăteşte sala până mă-ntorc.

— Bine, domnule doctor. Aşa voi face, spune tânărul şi dispăre din cadrul uşii.

— Mihai, nu pleca! Aruncă-mi, te rog, cheile de la maşină.

Tânărul iese din birou, bombănind în barbă.

— Vezi că sunt pe birou. Intram eu, dar sunt cu ţigara, se scuză doctorul.

— Iar le-ai uitat? mustăceşte Mihai.

— Mda. Trusa e în maşină?

— Da, în portbagaj, ca de obicei, răspunde tânărul. A înţeles de mult timp de ce doctorul i-a impus încă din prima zi de lucru ca trusa de teren să stea întotdeauna în maşină. Pentru a fi sigur că nu o uită niciodată, zâmbeşte el în colţul buzelor. Este convins că doctorul ar fi în stare să scrie

această regulă în fişa postului, dacă ar avea un cuvânt de spus în legătură cu normele standard din instituţiile de stat.

Mihai pune mănunchiul de chei în palma doctorului, dă din cap şi se întoarce în birou. Doctorul coboară scările în pas alert, o salută gâfâind pe Ioana, recepţionera instituţiei, şi iese în gerul aspru de afară. Maşina lui de serviciu, o Dacia Logan MCV, este parcată în faţa clădirii, pe locul rezervat şefului departamentului de medicină legală. Înainte să deschidă portiera, ridică ochii către cer. Nori groşi sunt adunaţi deasupra capului său, iar în aer simte mirosul specific primei zăpezi. Doctorul se gândeşte că sunt şanse mari să ningă în după-amiaza aceasta, deci va trebui să se mişte rapid la faţa locului, ca zăpada să nu acopere indiciile. Se uită la ceas. *Unsprezece douăzeci.*

Învârte cheia în contact, porneşte dezaburirea şi dă volumul radioului la minim. Nu poate asculta ştiri acum. Gândurile i-ar fugi nebune prin cap şi concentrarea i s-ar risipi. Constată surescită că el chiar aştepta cu nerăbdare acest caz. De fapt, orice caz care l-ar fi putut scoate din rutina de a scrie rapoarte plictisitoare sau de a semna certificate de deces pentru bătrânii care mor în Spitalul Judeţean.

Locuind într-un oraş în care nu au loc multe decese suspecte de-a lungul anului, ritmul în care lucrează este rareori susţinut. Zilele cu adevărat aglomerate sunt doar cele din preajma sărbătorilor, când morga se umple cu oameni decedaţi în accidente de maşină, vagabonzi drogaţi cu aurolac sau sinucigaşi.

Cum Revelionul este aproape, acest caz deschide lista neagră a sfârşitului de an, când doctorul adună peste două sute cincizeci de ore de lucru în fiecare lună. Va fi al treizeci şi cincilea sfârşit de an petrecut mai mult la institut, decât în singurătatea apartamentului său friguros. Bărbatul ştie că nu va avea parte de colinde, brad împodobit, copii care să îi cumpere cadouri ridicole şi ne poţi care să alerge gălăgios prin casă.

Oprește la semafor și se uită la ceasul din bord. *Unsprezece douăzeci și nouă. Parcul este după colț, asta înseamnă că la 12 fix mă apuc de treabă.* Trage aer în piept și expiră aburi cu miros de tutun. Virează la dreapta și printre crengele copacilor desfrunziți distinge statuia naturalistului care a pus bazele muzeului. Ajunge în dreptul porților din fier forjat care marchează intrarea în parc. Plăcuța bleumarin pe care scria Parcul Muzeului și dedesubt Museumspark, este stearsă.

Doctorul oprește lângă un Logan alb de la *Poliția locală*, parcat neregulamentar pe trecerea de pietoni, pune în geam legitimația de acces nelimitat în oraș și scoate geanta din portbagaj. Calcă apăsător către aleea principală a parcului, aruncând ocheade în stânga și în dreapta.

— Dumneavoastră trebuie să fiți domnul doctor Augustin Panait, aude aceeași voce de la telefon, de data aceasta în stânga lui, la câțiva metri distanță. Întoarce capul și vede un bărbat cam pe la 35-38 ani, îmbrăcat în uniformă bleumarin de iarnă. Polițistul se apropie cu mers sigur și când ajunge în fața sa, doctorul îi poate admira culoarea verde-albăstrui a ochilor.

— Bună dimineața! Domnul sub-inspector Arnăutu, nu-i așa? Întreabă fără intonație doctorul.

— Da, eu sunt! Vă așteptam.

Polițistul face o pauză pentru a închide soneria telefonului mobil.

— Cadavru e acolo, arată Arnăutu cu mâna spre un loc aflat la câțiva zeci de metri de ei, între copaci.

— Ascuns vederii, murmură doctorul.

— Mergem? îl invită polițistul.

Panait aprobă scurt din cap și Arnăutu îl pune la curent cu detaliile cazului.

— Nu știm încă cine e femeia. N-am găsit nicio poșetă, portofel cu acte sau telefon mobil.

— Oh, o necunoscută? Întreabă doctorul.

— Da, din păcate. O tânără necunoscută, mai precis, spune Arnăutu. Pare să aibă până în 30 de ani. Este îmbrăcată îngrijit și machiată frumos.

— Iar puștiul care a găsit-o? Cum se simte? Întreabă Panait.

— Puștiul este ok, slavă Domnului! râsuflă polițistul și despică aerul cu mâna. Nu e în stare de șoc.

— Aha.

— Victor, puștiul nostru, juca fotbal pe aleea betonată de acolo, arată Arnăutu cu degetul o zonă aflată la mijlocul distanței dintre ei și locul unde a fost găsit cadavru. Prietenul cu care se juca a dat un șut puternic în minge și Victor a alergat după ea până în spatele tufișurilor. Acolo a văzut o femeie culcată pe pământ. La început a crezut că i s-a făcut rău, dar când a observat rana de la cap și sângele de pe brațe, a realizat că femeia murise.

— Serios? Puștiul are paispe' ani și știe cum arată o persoană moartă? Întreabă Panait, arcuind sprânceana stângă.

— Asta l-am întrebat și eu! zâmbește Arnăutu. Mi-a spus că este pasionat de serialele cu criminali și polițiști. Nu am reținut numele lor, pleacă ochii, fiindcă nu mă mai uit la televizor de vreo câțiva ani.

— Ah, da, serialele cu criminali... spune visător doctorul.

— Apoi a sunat de pe mobil la 112, continuă de parcă n-ar fi auzit remarcă anterioară. A stat lângă cadavru până am ajuns eu. După apelul la numărul de urgență, și-a chemat prietenul, însă acesta n-a vrut să vină când a auzit despre ce este vorba și a fugit speriat acasă.

— Victor a deranjat scena crimei în vreun fel? tușește sec Panait.

— Mi-a zis că tot din filme știe că n-are voie să atingă nimic. S-a așezat pe mingea de fotbal, la vreo câțiva metri de femeie. Nu s-a mișcat nicio secundă de lângă ea, în schimb a postat pe facebook că a găsit un cadavru. În zece minute a primit două sute de like-uri.

Arnăutu râde cu ochii închiși.

— Exact așa s-a întâmplat! Iar acum am peste trei sute de like-uri și cincizeci de share-uri.

Panait se întoarce surprins, neștiind că sunt ascultați. Vocea care spusese ultimele cuvinte e a unui adolescent plinuț, tuns periută, îmbrăcat în uniformă școlară.

— Tu ești Victor, să înțeleg, spune doctorul și face câțiva pași către băiat.

Puștiul aprobă mut. Ochii mici, căprui, îl urmăresc cu interes pe bărbatul masiv.

— Știți, semănați foarte mult cu domnul din CSI Las Vegas... spune el.

— Și acest lucru e de bine sau de rău? se scarpină doctorul în cap.

— E de bine, pentru că el e șeful.

Panait zâmbește în sinea lui.

— De ce nu ești la școală?

Puștiul își dă seama că a rămas cu telefonul în mână. Îl pune cu o mișcare precipitată în buzunarul din spate al pantalonilor bleumarin.

— Astăzi am terminat la unsprezece, pentru că diriga' avea ședință la inspectorat. Așa că am venit cu George încoace, să jucăm fotbal. Trebuia să fim mai mulți, dar au zis că este prea frig. Acum le este ciudă, fiindcă eu am găsit cadavrul femeii. Sunt deja un erou! Întinde băiatul mâinile în lateral, dezvelind dinții într-un rânet.

— Am înțeles că n-ai mișcat nimic pe-aici, doar ai păzit-o, spune Panait.

— Puteți sta liniștit, nu m-am apropiat. Am stat la câțiva metri distanță de ea și am privit-o. Doar atât.

Victor scoate mânușile din ghiozdan și continuă:

— Are un ten alb, ca de porțelan și e chiar frumoasă. Îmi pare rău că a murit.

Vocea i se frânge și se rușinează. Pleacă ochii către bocancii murdari de noroi.

— Ți-a fost frică? întreabă Panait.

— Nu mi-a fost frică... am mai văzut morți. Anul trecut am fost la înmormântarea bunicului meu. Era vară și foarte cald, iar el se umflase. Nici atunci nu mi-a fost frică. Dar am plâns. Ea zici că doarme. Și arată cu degetul către femeie. Dacă n-ar fi fost atâta sânge...

— O cunoști? intră și Arnăutu în discuție, impresionat de atitudinea băiatului. Ai mai văzut-o pe aici?

— Nu, mi-aș fi amintit-o dacă ar mai fi trecut pe aici. Am o memorie vizuală bună.

— Ești sigur?

— Știți, când sunt cu băieții, coboară Victor vocea, de parcă i-ar fi fost jenă să nu-l audă femeia, ne mai uităm și noi după...

Se înroșește până în vârful nasului și se oprește din povestit.

— După femei frumoase? râde Arnăutu.

— Da, se fâstâcește puștiul.

— Bine, băiete, asta a fost tot! Încheie Panait discuția. Mulțumim pentru tot ce ai făcut!

— Hai cu mine până la mașină! îi spune polițistul. Am nevoie de datele tale de contact. Adresă, număr de telefon... O să trec diseară la voi acasă, să vorbesc cu părinții tăi. Până atunci pregătesc raportul oficial. Ești minor, așa că părinții tăi trebuie să semneze hârtiile în locul tău.

— Ai mei știu deja, i-am sunat mai devreme. După ce am scris pe facebook. Au fost puțin îngrijorați, dar le-a trecut când au auzit că m-ați lădat, spune Victor.

Augustin Panait își dezvelește dinții într-un zâmbet chinuit, fără adresă.

Habar n-am ce dracu' înseamnă facebook, like sau share! Sau de ce un puști de 14 ani are telefon mobil!

— Domnu' doctor, vă descurcați de-acum încolo? întreabă Arnăutu cu bărbia ridicată în direcția lui Panait.

Acesta face un semn discret de la revedere către polițist,

fără să spună nimic. Discuția din ultimele minute l-a adus cu picioarele în anul 2015, un an pe care nu-l înțelege, la fel cum n-a înțeles nici restul anilor scurși după revoluție. Știe că generația aceasta se ghidează după principii morale diferite față de generațiile anterioare, dar nu poate spune că acest lucru i se pare o evoluție. Tinerii sunt mai deschiși și mai receptivi în fața unor schimbări profunde, spre deosebire de cei de vârsta lui. Știe că tinerii au acces nelimitat la informație, însă noile metode de comunicare sunt o enigmă pentru el.

Pe vremea mea era foarte simplu! Nu existau calculatoare sau mobile, totul se întâmpla verbal sau prin scrisori. Poștașul era cel mai iubit vecin, fiindcă aducea scrisorile și totodată era singurul om din cartier care avea telefon. Cu disc!

Rămas singur în mijlocul aleii, Panait se uită cum Arnăutu și Victor se îndreaptă către mașina de poliție. Întoarce capul către locul unde a fost găsit cadavru femeii și apoi din nou la cei doi, de parcă ar asista din tribune la un meci de tenis. Acum mai mult ca niciodată realizează că viața sa este centrată în jurul unei meserii care îi cere totul, dar care oferă foarte puține în schimb.

Atunci când analizele sale conduc către aflarea adevărului sau când un criminal este adus în fața justiției și apoi condamnat pe baza probelor strânse de el, satisfacțiile sunt mari. În restul timpului, rutina îl înlănțuie cu tentacule nevăzute și îl sufocă încetul cu încetul. Zi sau noapte, vară sau iarnă, Panait răspunde la telefon, pleacă acolo unde este chemat, analizează indicii la fața locului și ia decizii. Apoi se întoarce la obiectele neînsușite din camera de examinare și la comisarii care așteaptă răspunsuri.

Se uită la ceas. Douăsprezece fix. Privește încă o dată norii și ridică banda care împrejmuiește locul unde a fost găsit cadavru.

##

Mihai rupe sigiliul sacului, trage fermoarul, ia camera

foto de pe masa din dreapta și realizează câteva cadre de ansamblu cu cadavru. Descheie nasturii paltonului și trece la piesele de îmbrăcăminte: helanca verde închis, pantalonii negri, pantofii cu cataramă mare, argintie. Pune aparatul de fotografiat lângă el și începe să colecteze indiciile de pe haine. Știe cât de importanți sunt toți acești pași într-o investigație, așa că nu se grăbește.

Taie sacii din plastic puși peste mâinile femeii, îi prelevează amprente și particulele de sub unghii. Îi îndepărtează hainele pentru a putea documenta și fotografia fiecare rană de pe corp. Mai trebuie să facă o serie de radiografii pentru a evidenția fracturile multiple ale membrilor, să spele trupul și, la final, să predea ștafeta doctorului Panait.

Se mișcă normal, fără să facă gesturi pripite, iar din când în când scoate reportofonul din buzunarul halatului și spune cu voce molcomă ce constată. Deocamdată probele îl conduc într-o singură direcție: un accident de mașină cu cel puțin o victimă, cea din fața sa. Însă nu-și exprimă niciodată părerile cu voce tare, cel puțin nu înainte ca autopsia să fie finalizată. În cei aproape cinci ani petrecuți alături de șeful său, a învățat multe lucruri despre meseria pe care și-a ales-o. Unul dintre acestea fiind că presupunerile fac mai mult rău decât bine.

Își aduce aminte acea zi fierbinte de iulie 2010, când a intrat prima oară pe ușa instituției. Era un tânăr de 23 ani deloc încrezător în forțele proprii, venit dintr-un mic orașel montan din centrul țării. În fața ochilor i se perindă acum doar frânturi de imagini, de parcă filmul ar fi fost tăiat după fiecare cadru: căldura insuportabilă din autocar și cămașa lipită de pieptul său, vocea frântă cu care s-a recomandat Mihai Fieraru, Ioana fixându-l cu o privire intensă, ușa pe care scria cu auriu Dr. Augustin Panait, Șef Departament Medicină Legală.

Zâmbește cu ochii, încrețind pielea în câteva riduri fine și pufăie pe nas. Doamne, ce copil eram!

— Cum stai, măi Mihai? se aude vocea clară, aproape baritonală, a lui Panait.

— Mă pregătesc să realizez radiografiile în câteva minute, răspunde acesta fără să se întoarcă.

— Știi că șansele de a muri într-un accident de mașină sunt de 1 la 247¹? întreabă doctorul, aparent fără nicio legătură.

— Nu știam. Asta credeți că s-a întâmplat cu domnișoara de față?

— Nu vreau să mă pronunț, cum fac ăia în filme, înainte de a avea toate informațiile. Rănile și fracturile pe care le-am văzut m-au dus cu gândul către un accident de mașină, însă e prea devreme pentru un rezultat. Fie el și preliminar.

Augustin Panait se îndreaptă către ușa de la balcon, cu pachetul de țigări într-o mână și haina aruncată pe umeri.

— Vezi că ies la o țigară!

— Vă chem când sunt gata! strigă Mihai la el.

Doctorul apasă pe clapeta brichetei, ține palmele căuș și trage primul fum din țigară. Peste un sfert de oră va începe autopsia, dar până atunci vrea să reia în minte filmul din Parcul Muzeului. Rememorarea anumitor evenimente la care a luat parte, imediat după producerea lor, l-a ajutat de fiecare dată să construiască un caz solid și să revină asupra anumitor detalii, care s-au dovedit importante pe parcursul autopsiilor.

Își aduce aminte că, după ce a discutat cu puștiul care a găsit cadavrul, iar acesta a plecat cu Arnăutu, a înaintat către locul unde fusese găsită femeia. Aceasta avea capul și spațele lipite de un copac gros, fiind așezată direct pe pământ, ca și cum s-ar fi odihnit după o plimbare lungă. Un covor de frunze îngălbenite era adunat neglijent în jurul picioarelor. Ochii sticloși, goliți de suflet, fixau un punct aflat în mijlocul tufișului din fața ei. Gura rujată discret era întredeschisă,

1 Conform informațiilor furnizate de Consiliul Național pentru Siguranță din Statele Unite ale Americii, obținute în urma unor studii realizate în anul 2001, privind cetățenii SUA.

buza de sus spartă și din ea un firicel de sânge se prelinsese pe bărbie. O rană plină de sânge coagulat se vedea în dreptul arcadei stângi, iar fardul verde de pe pleoape era întins.

Paltonul fusese aranjat pe corpul tinerei, cu primii doi nasturi închiși și ultimul lipsă. Sub palton se vedea o bluză închisă la culoare, pătată din loc în loc. Una dintre mânecile hainei era aproape sfâșiată, lăsând la iveală un braț plin de leziuni. Atât mâna stângă, cât și piciorul stâng, erau așezate în poziții nefirești, conforme cu fracturi multiple. S-a gândit atunci că Arnăutu nu greșise.

Vrea să scuture scrumul în cutia de Coca-Cola uitată de Mihai pe pervaz, dar țigara îi alunecă printre degete și cade înăuntru. *Ar merge o cafea și înc-o țigară!* gândește doctorul. Intră să umple o cană cu cafea, pune două lingurițe de zahăr cu vârf și învâluie camera goală într-o privire.

Mihai a plecat să facă radiografiile, înseamnă că termină în curând.

Doctorul iese pentru a doua oară pe balcon și în timp ce își aprinde o altă țigară, impresiile pe care le-a avut în parc, cu doar câteva ore în urmă, ies din nou la suprafață. Tenul femeii avea o strălucire nefirească. Îi captase atenția încă din primele minute. În lumina alburie a după-amiezii, pielea ei părea transparentă și subțire. Chipul, mai mult interesant decât frumos, era încadrat de un păr șaten bogat, ondulat în bucle mari. Nasul mic, pomeții delicați și buzele fine compuneau un chip care n-ar fi fost trecut cu vederea de bărbații din jurul ei.

Pantalonii eleganți erau ruți, pantofi zgâriați în mai multe locuri, iar ciorapii inexistenți. Îmbrăcămintea tinerei l-a dus cu gândul la o întâlnire, dar nici acum nu poate fi sigur. Hainele alese erau prea elegante pentru o întâlnire de afaceri și totuși prea serioase pentru una cu iubitul.

Stinge țigara în aceeași cutie de aluminiu și iese de pe balcon. Îl aude pe Mihai spunând rar, în reportofon:

— Femeie albă necunoscută, păr șaten de lungime